

2017. szeptember 14., csütörtök

P8_TA(2017)0351

Mianmar és különösen a rohindzsák helyzete**Az Európai Parlament 2017. szeptember 14-i állásfoglalása Mianmarról, különösen a rohindzsák helyzetéről (2017/2838(RSP))**

(2018/C 337/16)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Mianmarról és a rohindzsza muszlimok helyzetéről szóló korábbi állásfoglalásaira, különös tekintettel a 2016. július 7-i ⁽¹⁾ és a 2016. december 15-i ⁽²⁾ állásfoglalásokra, valamint az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2017. évi ülésein képviselendő európai uniós prioritásokról szóló 2017. március 16-i ⁽³⁾, és a Dél- és Délkelet-Ázsiában tapasztalható hontalanságról szóló 2017. június 13-i ⁽⁴⁾ állásfoglalásaira,
- tekintettel az EU Mianmarra/Burmára vonatkozó stratégiájáról szóló 2016. június 20-i tanácsi következtetésekre,
- tekintettel a Bizottság és a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének „Az EU Mianmarra/Burmára vonatkozó stratégiájának elemei: különleges partnerség a demokráciáért, a békéért és a jóléért” című, az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett 2016. június 1-jei közös közleményére (JOIN(2016)0024),
- tekintettel Federica Mogherini, (alelnök/főképviselő) a Mianmari Államszövetség Köztársasága új kormányának hivatalba lépéséről szóló 2016. március 30-i nyilatkozatára,
- tekintettel az alelnök/főképviselő szóvivőjének a mianmari erőszakos események közelmúltbeli eszkalációjáról szóló 2016. december 2-i nyilatkozatára, valamint az alelnöknek/képviselőnek a Rakhine államban tapasztalható helyzetről szóló 2017. szeptember 6-i nyilatkozatára,
- tekintettel az EU és Mianmar közötti harmadik emberi jogi párbeszédéről szóló 2016. november 25-i közös sajtóközleményre,
- tekintettel a Tanács hontalanságra vonatkozó 2015. december 4-i következtetéseire,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Emberi Jogi Főbiztosa Hivatalának (OHCHR) és az ENSZ mianmari emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadójának a Rakhine állam északi részén bekövetkező egyre romló emberi jogi helyzetről szóló 2016. november 18-i, illetve 29-i legutóbbi tájékoztatóira,
- tekintettel az ENSZ emberi jogi főbiztosának „A rohindzsza muszlimok és más kisebbségek emberi jogi helyzete Mianmarban” című, 2016. június 20-i, és az ENSZ mianmari emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadójának 2016. március 18-i jelentésére,
- tekintettel a menekültek helyzetére vonatkozó, 1951. évi ENSZ-egyezményre és annak 1967. évi jegyzőkönyvére,
- tekintettel a hontalan személyek jogállásáról szóló 1954. évi egyezményre, valamint a hontalanság eseteinek csökkentéséről szóló, 1961. évi egyezményre,
- tekintettel az ENSZ Menekültügyi Főbiztosa Hivatalának a 2014. és 2024. közötti időszakra vonatkozó, a hontalanság jelenségének felszámolására irányuló, 2014. novemberi globális cselekvési tervére,
- tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0316.⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0506.⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0089.⁽⁴⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2017)0247.

2017. szeptember 14., csütörtök

- tekintettel az ENSZ mianmari emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadója, Yanghee Lee küldetését lezáró, 2017. január 20-i nyilatkozatára, melyben arra a következtetésre jut, hogy „a mostani helyzet rosszabb, mint az elmúlt években bármikor”,
  - tekintettel a tanácsadó bizottság Rakhine államról szóló, 2017. augusztusi végleges jelentésére,
  - tekintettel az 1966-os Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára és az 1966-os Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
  - tekintettel a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségének (ASEAN) Chartájára,
  - tekintettel eljárási szabályzata 135. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala szerint a Rakhine államban tapasztalható erőszak elől az elmúlt két hétben több mint 300 000 muszlim rohindzsa menekült Bangladesbe;
- B. mivel a Mianmarban található Rakhine állam megközelítőleg egymillió rohindzsának ad otthont, egy olyan, főként muszlim kisebbségi csoportnak, akik elnyomásnak és folyamatos emberi jogi jogsértéseknek vannak kitéve, többek között az életüket és biztonságukat érő fenyegetések, az egészségügyhöz és oktatáshoz való jog megtagadása, kényszerszolgálat, szexuális erőszak és politikai jogaik korlátozása révén;
- C. mivel a rohindzsa nép az 1982-es burmai állampolgársági törvény kihirdetése óta hivatalosan hontalannak számít, ami a szabad mozgást érintő számos korlátozáshoz vezetett, és táborokba kényszerítette őket;
- D. mivel 2017. augusztus 25-én egy csoport rohindzsa felkelő rendőrállomások és egy katonai támaszpont elleni támadást hajtott végre Rakhine államban; mivel ezt jelentős katonai ellentámadás követte, melynek során súlyos és széles körben elkövetett emberi jogi jogsértések történtek, többek között gyilkosságok, nemi erőszak és kínzás; mivel emberi jogi szervezetek, nevezetesen a Human Rights Watch műholdas képalkotást alkalmazva lakóházak és más épületek tömeges lerombolásáról számolt be, amelyre Rakhine állam nem kormányzati szervezetek és független megfigyelők elől elzárt északi részén került sor;
- E. mivel Mianmar jelenlegi alkotmánya értelmében a katonaság polgári ellenőrzéstől mentes autonómiát élvez és kiterjedt hatalommal rendelkezik a kormány és a nemzetbiztonság fölött;
- F. mivel a Mianmarból menekülő, köztük számos nő és gyermek, bizonytalan útvonalakon, fegyvertűzben és veszélyes utakon, éhezésnek kitéve és orvosi ellátás nélkül utazik; mivel több tucat ember meghalt útközben; mivel a bangladesi parti őrség személyzete legalább 20 menekülő holttestét találta meg;
- G. mivel Banglades panaszt nyújtott be a mianmari hatóságok ellen amiatt, hogy a Bangladdal közös határ egy szakaszán aknákat helyezett el, amelyek megakadályozzák az erőszak elől menekülő rohindzsa muszlimok visszatérését;
- H. mivel az ENSZ nemzetközi alkalmazottai és a nemzetközi nem kormányzati szervezetek nem léphetnek be a konfliktus által sújtott területekre, és mivel az ENSZ ügynökségei nem tudják eljuttatni a humanitárius segélyeket, többek között élelmet, vizet és orvosságot, a rohindzsáknak;
- I. mivel 2017. szeptember 10-én az ENSZ emberi jogi főbiztosa, Zeid Raad el-Husszein bejelentette, hogy a mianmari helyzet „az etnikai tisztogatás iskolapéldájának tűnik”;
- J. mivel Kína és Oroszország 2017 márciusában blokkolta az ENSZ Biztonsági Tanácsának a mianmari rohindzsa kisebbség helyzetéről szóló nyilatkozatát;
1. határozottan elítéli a Rakhine államban elkövetett összes támadást; komoly aggodalmának ad hangot az emberi jogi jogsértések, köztük gyilkosságok, erőszakos összecsapások, polgári tulajdon elleni támadások és több százezer polgár lakóhelyének elhagyása miatt;

2017. szeptember 14., csütörtök

2. határozottan sürgeti a katonai és biztonsági erőket, hogy haladéktalanul hagyjanak fel a rohindzsák megölésével, zaklatásával és a velük szemben elkövetett nemi erőszakkal, valamint otthonaik felgyújtásával;
3. emlékeztet arra, hogy a mianmari hatóságoknak kötelessége, megkülönböztetés nélkül, az összes polgárt megvédeni a visszaélésekkel szemben, és kivizsgálni a súlyos emberi jogi jogsértéseket, és bíróság elé állítani a felelősöket, az emberi jogi normáknak és kötelezettségeknek megfelelően;
4. felhívja a mianmari hatóságokat, hogy tegyék lehetővé a független megfigyelők, nemzetközi emberi jogi szervezetek, újságírók és egyéb nemzetközi megfigyelők, valamint az Egyesült Nemzetek, nevezetesen az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által márciusban létrehozott tényfeltáró küldöttség azonnali és akadálytalan bejutását a valamennyi fél által elkövetett állítólagos súlyos emberi jogi jogsértések független és pártatlan kivizsgálása érdekében;
5. sürgeti, hogy a humanitárius segélyszervezeteknek tegyék lehetővé a bejutást az összes konfliktus sújtotta területre és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyekhez, megkülönböztetés nélkül, hogy a segélyszervezetek munkatársai segíthessenek a veszélyben lévőkön;
6. felszólítja Mianmar kormányát, hogy haladéktalanul távolítsa el az összes aknát a Bangladdal közös határszakasról;
7. sürgeti a mianmari kormányt, és különösen Ang Szán Szú Csí állami tanácsost, hogy egyértelműen ítélje el a faji vagy vallási gyűlöletre való uszítás minden formáját, valamint vegye fel a harcot a rohindzsa kisebbség elleni társadalmi megkülönböztetéssel és ellenségeskedéssel szemben; sürgeti továbbá a mianmari kormányt, hogy tartsa tiszteletben a vallás vagy meggyőződés szabadságához való egyetemes jogot; emlékezteti az állami tanácsost, hogy szorgalmazza a tanácsadó bizottság Rakhine államról szóló végleges jelentésében megfogalmazott ajánlásokat, melyek az ő saját kérésére készültek; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy drámaian romlott a helyzet Szú Csí asszony pártja szóvivőjének 2015. május 18-i nyilatkozata óta, mely szerint a mianmari kormánynak vissza kell adnia az állampolgárságot a rohindzsa kisebbségnek;
8. emlékezteti az 1990. évi Szaharov-díjas Ang Szán Szú Csit, hogy a díjat többek között az emberi jogok és a kisebbségi jogok védelmezőinek, valamint a nemzetközi jogot tiszteletben tartóknak adományozzák; felhívja a figyelmet arra, hogy meg kell fontolni a Szaharov-díj visszavonását olyan esetekben, amikor a kitüntetett megsérti azokat a feltételeket, amelyekért a díjat odaadományozták;
9. elismeri a Banglades által e humanitárius válság közepette a több százezer rohindzsa menekült védelmének megkönnyítése érdekében tett erőfeszítéseket; határozottan arra ösztönzi a bangladesi hatóságokat és a többi szomszédos országot, hogy fogadják be a Rakhine államban tapasztalható erőszak elől menekülőket és tartsák tiszteletben a visszaküldés tilalmának elvét; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák a menekülteknek nyújtott pénzügyi és anyagi támogatást;
10. emlékeztet arra az ajánlására, hogy a rohindzsa menekültek beáramlásával küzdő országok kormányai működjenek szorosan együtt az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatalával, amely rendelkezik a menekültstátusz megállapításához szükséges szakértelemmel, valamint a menekültek és a hontalan személyek védelmére irányuló felhatalmazással; felhívja az EU-t és az ENSZ-t, hogy e tekintetben támogassák a Mianmarral szomszédos országokat;
11. felhívja továbbá az ASEAN-t és a regionális kormányokat, hogy haladéktalanul lépjenek fel és helyezzenek nyomást a mianmari kormányra, hogy hagyjon fel a visszaélésekkel, nyújtson védelmet a Rakhine államban élő valamennyi polgárnak és nyújtson támogatást a menekülőknak;
12. támogatja a Kofi Annan ajánlásainak végrehajtásán alapuló politikai folyamat megerősítésére irányuló erőfeszítéseket; felhívja az ENSZ Biztonsági Tanácsát és közgyűlését, hogy fogadjanak el hatékony diplomáciai és politikai intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a mianmari kormány eleget tegyen a rohindzsa kisebbséggel szembeni kötelezettségének a védelem és a segélyekhez való hozzájutás biztosítása tekintetében; ezzel kapcsolatban kéri az ENSZ közgyűlését és Biztonsági Tanácsát egy olyan határozat elfogadására, amely elítéli az emberi jogok megsértését, követeli a Rakhine államba való bejutást és az összes fél által elkövetett, a nemzetközi jogot súlyosan sértő visszaélések elszámoltathatóságát; kéri továbbá, hogy az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2017. szeptemberi ülésén fogadjanak el egy olyan határozatot, amely meghosszabbítja a tényfeltáró misszió megbízatását;
13. sürgeti Kínát és a többi regionális nemzetközi szereplőt, hogy minden lehetséges csatornán keresztül követeljék az atrocitások megszüntetését és egy békés megoldás kialakítását;

2017. szeptember 14., csütörtök

14. felszólítja az alelnök/főképviselet és az EU tagállamait, hogy jelentősen növeljék a mianmari kormányra és a biztonsági erőkre gyakorolt nyomást, hogy vessenek véget az emberi jogi visszaéléseknek, teljes körűen működjenek együtt az ENSZ-kivizsgálókkal és a nemzetközi segélyszervezetekkel a nemzetközi jog súlyos megsértése esetén az elszámoltathatóság biztosítása érdekében; ezzel kapcsolatban felhívja az alelnököt/főképviselet és az EU tagállamait, hogy vállaljanak aktív szerepet egy ENSZ-szintű közvetlen fellépés támogatásában és tegyék egyértelművé, hogy az Unió készen áll arra, hogy célzott büntető szankciókat léptessen életbe egyénnel és szervezetekkel szemben, és fontolják meg, hogy amennyiben büntetlenül folytatódik a nemzetközi jog súlyos megsértése, annak következményei esetlegesen kihassanak a Mianmarmak nyújtott kereskedelmi kedvezményekre is;
15. kéri az alelnököt/főképviselet, hogy számoljon be a Parlamentnek az ENSZ-nél és az EU Külügyek Tanácsa keretében tett uniós kezdeményezésekről;
16. felhívja az Uniót és a tagállamokat, hogy üdvözljék a rohindszák képviselőinek helyszíni jelentését és nyilatkozatait;
17. támogatja az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy független és az ENSZ által irányított megfigyelők lehessenek a helyszínen a humanitárius válság enyhítése érdekében; felhívja a mianmari hatóságokat, hogy tegyék lehetővé a független megfigyelők, nevezetesen az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által 2017 márciusában létrehozott tényfeltáró küldöttség azonnali és akadálytalan bejutását;
18. támogatja, hogy hozzanak létre egy teljes körű megbízatással működő ENSZ emberi jogi főbiztosi hivatalt Mianmarban;
19. felszólítja az Uniót és tagállamait, hogy támogassák az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatala 2014–2024-es, hontalanság jelenségének felszámolására irányuló globális cselekvési tervét;
20. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást Mianmar kormányának és parlamentjének, a Bizottság alelnökének/az Unió kül- és biztonságpolitikai főképviseletjének, a Bizottságnak, az uniós tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az ASEAN főtitkárának, az ASEAN emberi jogokkal foglalkozó kormányközi bizottságának, az ENSZ mianmari emberi jogi helyzettel foglalkozó különleges előadójának, az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosának és az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának.